

ИЗДАВАЧКА ПОЛИТИКА

Часопис *Зборник Музеја примењене уметности у Београду* покренут је 1955. године и редовно је излазио до 1985. године. Нова, обновљена серија *Зборника* покренута је крајем 2005. године и часопис од тада излази редовно једанпут годишње.

Зборник је јединствен стручни часопис на нашем простору, посвећен проучавању предмета примењене уметности, дизајна и архитектуре, као и публикавању радова научног карактера из ових области. У часопису се објављују оригинални научни радови, прегледни радови, кратка или претходна саопштења, научне критике и полемике, прикази, као и извештаји о активностима Музеја примењене уметности. Часопис публикује радове на српском и енглеском језику. Сви радови садрже апстракт, кључне речи, основни текст с литературом и резиме на енглеском или српском језику. Сви текстови имају УДК број по међународној библиотечкој класификацији.

За публикавање у *Зборнику* прихватају се само радови који нису раније били објављени и који нису већ понуђени другом издавачу. За све научне радове ангажују се по два рецензента. Имена рецензената нису позната ауторима, а имена аутора нису позната рецензентима. Коначну одлуку о објављивању позитивно рецензираног текста доноси главни и одговорни уредник у сарадњи са члановима Уређивачког одбора часописа. Главни и одговорни уредник *Зборника* је директор Музеја примењене уметности. Међународни уређивачки одбор часописа има укупно седам чланова и чине га еминентни домаћи и инострани стручњаци, који се бирају на мандат од две године, с могућношћу поновног избора. Два члана Уређивачког одбора бирају се из редова запослених кустоса Музеја примењене уметности. Један од њих је уредник броја, с мандатом од две године.

Издавање *Зборника* Музеја примењене уметности омогућава Министарство културе и информисања Републике Србије.

Часопис је доступан у режиму отвореног приступа на сајту: www.mpu.rs/zbornik.

Обавезе главног и одговорног уредника

Главни и одговорни уредник часописа *Зборник* доноси коначну одлуку о томе који ће се рукописи објавити. Главни и одговорни уредник се приликом доношења одлуке руководи уређивачком политиком водећи рачуна о законским прописима који се односе на кршења ауторских права и плагирање.

Главни и одговорни уредник не сме имати било какав сукоб интереса у вези са предатим рукописом. Ако сукоб интереса постоји, о избору рецензента и судбини рукописа одлучује уредништво. Главни и одговорни уредник је дужан да гарантује да ће имена аутора остати непозната рецензентима и да ће имена рецензента остати непозната ауторима током поступка рецензије.

Главни и одговорни уредник је дужан да суд о рукопису доноси на основу његовог садржаја, без расних, полних/родних, верских, етничких или политичких предрасуда

Главни и одговорни уредник не сме да користи необјављен материјал из предатих рукописа за своја истраживања без писане дозволе аутора.

Приликом разрешавања етички спорних поступака уредништво се руководи смерницама и препорукама Одбора за етику у издаваштву ([COPE](#)).

Обавезе аутора

Аутори гарантују да рукопис представља њихов оригиналан допринос, да није објављен раније и да се не разматра за објављивање на другом месту. Аутори такође гарантују да након објављивања у часопису *Зборник*, рукопис неће бити објављен у другој публикацији на било ком језику без сагласности власника ауторских права.

Аутори сnose сву одговорност за садржај предатих рукописа и морају да прибаве дозволу за објављивање података од свих страна укључених у истраживање.

Аутори који желе да у рад укључе слике или делове текста који су већ негде објављени дужни су да за то прибаве сагласност носилаца ауторских права и да

приликом предавања рукописа доставе доказе да је таква сагласност дата. Материјал за који такви докази нису достављени сматраће се оригиналним делом аутора.

Аутори гарантују да су као аутори наведена само она лица која су значајно допринела садржају рукописа, односно да су сва лица која су значајно допринела садржају рукописа наведена као аутори.

Аутори се морају придржавати етичких стандарда који се односе на научноистраживачки рад. Рад не сме да буде плагијат. Аутори гарантују и да рукопис не садржи неосноване или незаконите тврдње, да не крши права других и да издавач неће сносити никакву одговорност ако се појаве било какви захтеви за накнаду штете.

У случају да аутори открију важну грешку у свом раду након његовог објављивања, дужни су да моментално о томе обавесте главног и одговорног уредника или издавача и да са њима сарађују како би се рад повукао или исправио.

Рецензија

Предати рукописи подлежу рецензији. Циљ рецензије је да се уреднику помогне у доношењу одлуке о томе да ли рукопис треба прихватити или одбити и да се кроз процес комуникације са ауторима побољша квалитет рукописа. За све научне радове ангажују се по два рецензента. У *Зборнику* се примењује двоструко анонимна рецензија, где имена рецензената нису позната ауторима, а имена аутора нису позната рецензентима. Рецензентима се даје рок од месец дана да заврше рецензију рукописа. За рад рецензената предвиђен је хонорар.

Избор рецензената спада у дискрециона права главног и одговорног уредника. Рецензенти морају да располажу релевантним знањима у вези са облашћу којом се рукопис бави. Рецензент не сме да буде у сукобу интереса са ауторима или финансијером истраживања. Уколико постоји сукоб интереса, рецензент је дужан да о томе моментално обавести главног и одговорног уредника.

Рецензент који себе сматра некомпетентним за тему или област којом се рукопис бави дужан је да о томе обавести уредника.

Рецензија мора бити објективна. Коментари који се тичу личности аутора сматрају се непримерним. Суд рецензената мора бити јасан и поткрепљен аргументима.

Рукописи који су послати рецензенту сматрају се поверљивим документима.

Током читавог процеса, рецензенти делују независно једни од других. Рецензентима није познат идентитет других рецензената. Ако одлуке рецензената нису исте (прихватити / одбити), главни уредник може да тражи мишљење других рецензената.

Редакција је дужна да обезбеди солидну контролу квалитета рецензије. У случају да аутори имају озбиљне и основане замерке на рачун рецензије, редакција ће проверити да ли је рецензија објективна и да ли задовољава академске стандарде. Ако се појави сумња у објективност или квалитет рецензије, главни и одговорни уредник ће тражити мишљење других рецензената.

У сваком броју *Зборника* објављује се листа рецензената који су рецензирали радове разматране за објављивање у том броју.

Плагирање

Плагирање, односно преузимање туђих идеја, речи или других облика креативног израза и представљање као својих, представља грубо кршење научне етике. Плагирање може да укључује и кршење ауторских права, што је законом кажњиво.

Плагијат обухвата следеће:

- дословно или готово дословно преузимање или смишљено парафразирање (у циљу прикривања плагијата) делова текстова других аутора без јасног указивања на извор или обележавање копираних фрагмената (на пример, коришћењем наводника);
- копирање слика или табела из туђих радова без правилног навођења извора и/или без дозволе аутора или носилаца ауторских права за њихово коришћење.

Рукописи код којих постоје јасне индикације да се ради о плагијату биће аутоматски одбијени и аутор трајно неће моћи да објављује радове у часопису *Зборник*.

Ако се установи да је рад који је објављен у часопису *Зборник* плагијат, уредништво ће захтевати од аутора да упути јавно извињење аутору оригиналног рада, као и уредништву *Зборника*.

Повлачење већ објављених радова

Објављени рукописи биће доступни докле год је то могуће у оној форми у којој су објављени, без икаквих измена. Понекад се, међутим, може десити да објављени рукопис мора да се повуче. Главни разлог за повлачење рукописа јесте потреба да се очува научни интегритет часописа, а не жеља да се аутори казне.

Чланак се мора повући у случају кршења права издавача, носилаца ауторских права или аутора; повреде професионалних етичких кодекса, тј. у случају предавања истог рукописа у више часописа у исто време, лажне тврдње о ауторству, плагијата, манипулације подацима у циљу преваре и слично. У неким случајевима рад се може повући и како би се исправиле накнадно уочене грешке у рукопису или објављеном раду.

Стандарди за разрешавање ситуација када мора доћи до повлачења рада дефинисани су од стране библиотека и научних тела, а иста пракса је усвојена и од стране часописа *Зборник*: у електронској верзији изворног чланка (оног који се повлачи) успоставља се веза (HTML линк) са обавештењем о повлачењу. Повучени чланак се чува у изворној форми, али са воденим жигом на PDF документу, на свакој страници, који указује да је чланак повучен (RETRACTED).

Отворени приступ

Зборник је доступан у режиму отвореног приступа. Корисници могу бесплатно да читају, преузимају, копирају, и користе чланке у неизмењеном облику искључиво у едукативне сврхе, као и да штампају и претражују пуни текст чланака и успостављају HTML линкове ка њима, без обавезе да за то траже сагласност аутора или издавача.

Часопис не наплаћује трошкове објављивања ни ауторима нити трећим странама. Бесплатне су како услуге пријављивања и обраде рукописа, тако и услуге публиковања чланака.

Самоархивирање

Часопис омогућава ауторима да финалну, објављену верзију у PDF формату депонују у институционални репозиторијум и/или некомерцијалне базе података, или да га објаве на личним веб страницама (укључујући и профиле на друштвеним мрежама за научнике, као што су ResearchGate, Academia.edu итд.) и/или на сајту институције у којој су запослени, у било које време након објављивања у часопису. При томе се морају навести издавач, као носилац ауторских права, и извор рукописа, а мора се навести и URL адреса објављеног чланка у форми HTML линка.

Ауторска права

Када је рукопис прихваћен за објављивање, аутори преносе ауторска права на издавача.

На издавача се преносе следећа права на рукопис, укључујући и додатне материјале, и све делове, изводе или елементе рукописа:

- право да репродукује и дистрибуира рукопис у штампаном облику, укључујући и штампање на захтев;

- право на штампање пробних примерака, репринт и специјалних издања рукописа;
- право да рукопис преведе на друге језике;
- право да рукопис репродукује користећи фотомеханичка или слична средства, укључујући, али не ограничавајући се на фотокопирање, и право да дистрибуира ове копије;
- право да рукопис репродукује и дистрибуира електронски или оптички користећи све носиоце података или медија за похрањивање, а нарочито у машински читљивој/дигитализованој форми на носачима података као што су хард диск, CD-ROM, DVD, Blu-ray Disc (BD), мини диск, траке са подацима, и право да репродукује и дистрибуира рукопис са тих преносника података;
- право да похрани рукопис у базе података, укључујући и онлајн базе података, као и право преноса рукописа у свим техничким системима и режимима;
- право да рукопис учини доступним јавности или затвореним групама корисника на основу појединачних захтева за употребу на монитору или другим читачима (укључујући и читаче електонских књига), и у штампаној форми за кориснике, било путем интернета, онлајн сервиса, или путем интерних или екстерних мрежа.

